

UCHWAŁA NR XXXV/346/10

RADY GMINY STEGNA

z dnia 22 stycznia 2010 r.

w sprawie przyjęcie „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla gminy Stegna na lata 2010-2030”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami) oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 ze zm.), w związku z art.14 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Z 2007 r. Nr 39, poz. 251 i Nr 88, poz. 587 ze zm.) po uzyskaniu opinii Zarządu Powiatu Nowodworskiego, Rada Gminy w Stegnie uchwała co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Stegna na lata 2010-2030” stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Stegna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia zgłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

U Z A S A D N I E N I E

Obowiązek przygotowania „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla gminy Stegna na lata 2010-2030 wynika z „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjętym przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 maja 2002 r. Program zakłada doprowadzenie do stopniowej eliminacji wyrobów zawierających azbest wraz z ich bezpiecznym unieszkodliwieniem z terenu gminy. Program zawiera diagnozę istniejącego stanu w zakresie ilości wyrobów zawierających azbest znajdujący się na terenie gminy, wskazuje na niezbędne działania, które należy podjąć w celu ich usunięcia, harmonogram działań oraz pokazuje finansowe aspekty realizacji programu.

T Y T U Ł I . Z A Ł A C Z N I K I :

1. Protokół z przeprowadzonej inwentaryzacji azbestu i wyrobów zawierających azbest na dzień 15 czerwiec 2007 r.

1a) Protokół aktualizacyjny inwentaryzacji na dzień 31 grudnia 2009 r.

2. Informacja o wyrobach zawierających azbest

3. Wniosek o dofinansowanie odbioru odpadów zawierających azbest

4. Karta przekazania odpadu

5. Ulotka informacyjna o szkodliwości azbestu odpadów zawierających azbest

6. Wykaz podmiotów posiadających decyzje zatwierdzające program gospodarki odpadami niebezpiecznymi zawierającymi azbest (na terenie powiatu nowodworskiego)

7. Obowiązujące ustawy i rozporządzenia dotyczące azbestu oraz ochrony przed jego szkodliwością

Rozdział 1

WPROWADZENIE

W wyniku przyjęcia przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej rezolucji w sprawie wycofania azbestu z gospodarki (z dnia 19 czerwca 1977 r. Monitor Polski Nr 38 poz. 373) oraz ustawy z dnia o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (z dnia 19 czerwca 1997 r. Dz. U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20) z późn. zm.) 14 maja 2002 r. przyjęto 30-letni Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski, który zakłada oczyszczenie kraju z azbestu i wyrobów zawierających azbest do roku 2032. Zgodnie z wytycznymi w nim zawartymi Gmina Stegna przystępuje do jego realizacji od 2010r. Krajowy Program nakłada na gminy następujące zadania:

1. Uwzględnienie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w gminnych planach gospodarki odpadami.

2. Współpracę z lokalnymi mediami celem rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest oraz wyroby z azbestem.

3. Przygotowywanie wykazów obiektów zawierających azbest oraz rejonów występującego narażenia na ekspozycję azbestu.

4. Przygotowywanie rocznych sprawozdań finansowych z realizacji zadań „Programu”.

5. Przedkładania Marszałkowi województwa pomorskiego informacji o rodzaju, ilości i miejscach stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, w tym azbestu.

Azbest jest znany od kilku tysięcy lat, a szerokie zastosowanie uzyskał w ostatnich 100 latach. Służył on do produkcji wyrobów budowlanych, szczególnie płyt dachowych, elewacyjnych oraz rur. Trwałość płyt azbestowo-cementowych szacuje się na 30 lat, natomiast okres eksploatacji innych wyrobów jest z reguły krótszy. Korodujące

wyroby zawierające azbest uwalniają pył azbestowy, który wnikając do organizmu wywołuje poważne choroby układu oddechowego. Dlatego władze samorządowe Gminy Stegna mając na uwadze zdrowie mieszkańców oraz prawo Unii Europejskiej podejmują działania w kierunku likwidacji tak niebezpiecznego odpadu, jakim jest azbest. Badania archeologiczne prowadzone w Finlandii dowiodły, iż azbest był już stosowany od ok. 4500 lat. W Europie Południowej znany jest od ponad 2500 lat. Zapiski w kronikach donoszą, że azbest od XV do XIX wieku dodawany był do różnych surowców w celu uzyskaniu, m. in. knotów do świec, niepalnego papieru, skóry, a także do wyrobów tekstylnych np. sukna na płaszcze żołnierskie. Nazwa azbest nie określa konkretnego minerału, lecz dotyczy ogółu minerałów krzemianowych tworzących włókna. Przyjmuje się, że azbestami są włókniste odmiany minerałów występujące w przyrodzie w postaci wiązek włókien cechujących się nadzwyczajną wytrzymałością na rozciąganie, elastycznością i odpornością na działanie czynników chemicznych i fizycznych. Ze względu na swoje zalety takie jak : odporność na wysokie temperatury, działanie mrozu, kwasów, substancji żrących, a także elastyczność stosowany był szeroko od ponad 100 lat w około 3 tys. wyrobów przemysłowych. Dziś jednak wiadomo, że jest szkodliwy dla zdrowia. Dlatego produkcja oraz stosowanie azbestu zostały zakazane, co reguluje Ustawa z dnia 19 czerwiec 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z dnia 28 sierpnia 1997 r. ze zm.). Szacuje się, że na terenie Polski znajduje się ponad 15,5 miliona ton wyrobów zawierających azbest. Ze względu na zagrożenie, jakie stwarzają powinny zostać usunięte ze wszystkich obiektów w kraju do końca 2032 roku.

W Polsce azbest najczęściej wykorzystywano do produkcji :

- pokryć dachów : eternit falisty i płaski,
- płyt elewacyjnych i balkonowych,
- rur do wykonywania instalacji wodociągowych, kanalizacyjnych i centralnego ogrzewania,
- sprzęgieł i hamulców do wind,
- różnych typów izolacji cieplnej, bojlerów, kotłów, wymienników ciepła, przewodów centralnego ogrzewania,
- ognioodpornych kocy azbestowych.

Rozdział 2

CEL I ZADANIA PROGRAMU

Podstawowym celem „Programu” jest usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Stegna, a przez to wyeliminowanie szkodliwego wpływu i niebezpiecznych dla zdrowia skutków działania azbestu. Osiągając ten cel Gmina wypełni zobowiązanie, jakie Polska złożyła Unii Europejskiej, deklarując oczyszczenie terenu państwa z azbestu i wyrobów go zawierających do 2032 roku. Gmina Stegna zakłada usunięcie azbestu z terenu gminy do 2030 roku. Program zakłada realizację następujących zadań :

- 1) Inwentaryzacja i utworzenie bazy danych o lokalizacji istniejących wyrobów zawierających azbest.
- 2) Edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów bezpiecznego ich usuwania oraz unieszkodliwiania.
- 3) Mobilizowanie właścicieli budynków do usunięcia wyrobów zawierających azbest poprzez system pomocy edukacyjnej i finansowej.
- 4) Mobilizowanie właścicieli obiektów przemysłowych do usunięcia wyrobów zawierających azbest.
- 5) Odbiór odpadów azbestowych z nieruchomości osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych, jednostek

budżetowych, zakładów budżetowych i innych.

- 6) Podjęcie działań w kierunku pozyskania funduszy ze źródeł zewnętrznych na realizację „Programu”.
- 7) Udzielanie pomocy finansowej osobom fizycznym, wspólnotom mieszkaniowym i innym właścicielom zasobów mieszkaniowych w usuwaniu odpadów zawierających azbest.
- 8) Przeznaczenie części środków finansowych z budżetu Gminy na realizację „Programu”.
- 9) Pomoc w poszukiwaniu źródeł finansowania osobom fizycznym, wspólnotom mieszkaniowym, innym właścicielom zasobów mieszkaniowych i przedsiębiorcom na wymianę pokryć dachowych i elewacji z azbestu.
- 10) Usunięcie wyrobów zawierających azbest z obiektów oświatowych, użyteczności publicznej i innych będących własnością Gminy.
- 11) Wymiana rur wodociągowo – kanalizacyjnych z azbestu.
- 12) Eliminacja możliwości powstawania „dzikich” wysypisk z odpadami zawierającymi azbest.
- 13) Oczyszczenie terenów wiejskich i innych terenów publicznych z odpadów azbestowych.
- 14) Bieżący monitoring realizacji „Programu” i okresowe raportowanie jego realizacji władzom samorządowym oraz mieszkańcom.
- 15) Okresowa weryfikacja i aktualizacja Programu.

Rozdział 3

SZKODLIWOŚĆ AZBESTU

Azbest staje się zagrożeniem dla zdrowia, gdy dojdzie do korozji lub uszkodzenia wyrobów zawierających azbest (łamanie, kruszenie, cięcie, szlifowanie itp.). Wówczas uwalniane są do powietrza włókna azbestu, które mogą zostać przeniesione przez układ oddechowy do płuc. Istotne znaczenie dla wielkości poziomu zanieczyszczenia powietrza włóknami azbestu, jakie powstają np. podczas prac demontażowych, ma zasada obniżania emisji pylenia : przez nawilżanie wyrobu przed oraz w trakcie demontażu, zaniechanie w miarę możliwości obróbki i destrukcji mechanicznej demontowanego wyrobu, nie posługiwanie się narzędziami napędzanymi elektrycznie takimi, jak piły, wiertarki, wyzwalającymi znaczną emisję, ale narzędziami ręcznymi- najlepiej wolnoobrotowymi o specjalnie wyprofilowanych ostrzach, zaopatrzonych w odsysanie pyłu i przeznaczonych dla obróbki wyrobów azbestowych. Podczas prac wymagana jest staranność i dokładność wszelkich czynności, wykonywanie ich według z góry przygotowanego planu. Oddychanie powietrzem skażonym włóknami azbestowymi prowadzi do szeregu chorób układu oddechowego : pylicy azbestowej (azbestozy), łagodnych zmian opłucnowych, raka płuc (najpowszechniejszy nowotwór złośliwy powodowany przez azbest), międzybłoniaka opłucnej i otrzewnej (nowotwory o wysokiej złośliwości). Zachorować mogą osoby, które miały kontakt z azbestem ze względu na rodzaj wykonywanej pracy oraz osoby narażone na długotrwałe wdychanie włókien azbestowych o małym stężeniu, jak też osoby narażone na krótkotrwałe przebywanie w miejscu o dużym stężeniu włókien azbestowych. Nieznana jest minimalna ilość pyłu azbestowego, która wywołuje choroby. Wiadomo natomiast, że im więcej włókien azbestu wdychanych jest do układu oddechowego, tym większe jest ryzyko choroby. Choroby mogą wystąpić nawet po 30 latach od momentu kontaktu z pyłem azbestowym. Pierwsze objawy mogące sygnalizować chorobę to : ból w klatce piersiowej, silny kaszel, duszności.

Rozdział 4

POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST

Demontaż pokryć cementowo – azbestowych jest ściśle regulowany przepisami prawnymi. Zawarte są one w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z 14 sierpnia 1998 roku w sprawie sposobów bezpiecznego użytkowania oraz warunków usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 138, poz. 895). Według obowiązującego prawa prace polegające na usuwaniu lub naprawie wyrobów zawierających azbest mogą być wykonywane wyłącznie przez wykonawców posiadających odpowiednie wyposażenie techniczne do prowadzenia takich prac oraz zatrudniających pracowników przeszkolonych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy usuwaniu i wymianie materiałów zawierających azbest. Wykonawcy prac powinni posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności, w wyniku której powstają odpady niebezpieczne. Prace przy naprawie wyrobów zawierających azbest w obiektach i urządzeniach budowlanych lub prace mające na celu jego usunięcie z obiektu lub urządzenia budowlanego powinny być poprzedzone zgłoszeniem tego faktu właściwemu terenowemu organowi nadzoru budowlanego. Wykonawca prac, polegających na naprawie lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów i urządzeń budowlanych, zobowiązany jest do :

- 1) izolowania od otoczenia obszaru prac przez stosowanie odpowiednich osłon,
- 2) ogrodzenia terenu prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od traktów komunikacyjnych dla osób pieszych, nie mniejszej niż 1 m przy stosowaniu osłon,
- 3) umieszczeniu tablic ostrzegawczych o treści : „Uwaga! Zagrożenie azbestem, Osobom nie upoważnionym wstęp wzbroniony”,
- 4) zastosowania odpowiednich środków technicznych celem zmniejszenia emisji włókien azbestu.

Prace związane z usuwaniem azbestu lub wyrobów zawierających azbest muszą być prowadzone w taki sposób, aby wyeliminować uwalnianie azbestu lub co najmniej zminimalizować pylenie do dopuszczalnych wartości stężeń w powietrzu regulowanych przepisami szczególnymi. Zapewnienie powyższego wymaga :

- 1) nawilżania wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem lub demontażem i utrzymywania w stanie wilgotnym przez cały czas pracy,
- 2) demontażu całych wyrobów (płyt, rur, kształtek) bez jakiegokolwiek uszkodzenia (łamanie, kruszenie, cięcie, szlifowanie itp.), tam gdzie jest to technicznie możliwe,
- 3) odspajania materiałów trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych, wyposażonych w miejscowe instalacje odciągające powietrze.

Demontaż wyrobów zawierających azbest nierozzerwalnie związany jest z procesem powstawania odpadów. Obecnie jedyną metodą unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest ich składowanie na odpowiednich składowiskach odpadów niebezpiecznych. Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest należy do właściciela nieruchomości (Art. 11 Ustawy o odpadach z dn. 27 czerwca 1997 roku0 Dz. U. z dnia 13 sierpnia 1997 roku). Jednak poważną przeszkodą jest brak środków finansowych, co uniemożliwia większości właścicielom nieruchomości podejmowanie działań związanych z usuwaniem azbestu, który występuje między innymi w płytach eternitowych pokrywających dachy budynków. Jednym ze sposobów przyspieszenia przez mieszkańców procesu usuwania wyrobów zawierających azbest i jednocześnie zabezpieczenia środowiska przed zagrożeniem spowodowanym nieodpowiednim postępowaniem z odpadami zawierającymi azbest jest pomoc w sfinansowaniu ze źródeł zewnętrznych np. kosztów usuwania, transportu i unieszkodliwiania powstałych przy tym odpadów.

Rozdział 5

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Realizacja Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Stegna będzie procesem długofalowym ograniczonym możliwościami finansowymi zarówno samorządu jak i mieszkańców. Wykonanie „Programu” powierza się Wójtowi Gminy Stegna. Realizacja programu będzie zgodna z przyjętym celem i przebiegać będzie w następujących obszarach :

1) Inwentaryzacja i utworzenie bazy danych o lokalizacji istniejących wyrobów zawierających azbest

Podstawą dla opracowania programu była przeprowadzona inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest i utworzenie bazy danych o ich lokalizacji. Inwentaryzację przeprowadził powołany przez Wójta Gminy Stegna Zespół. Dokonał on spisu gospodarstw domowych, budynków wielorodzinnych, obiektów przemysłowych, obiektów oświatowych, gdzie stwierdzono występowanie azbestu. Uzyskane podczas inwentaryzacji informacje posłużyły utworzeniu bazy danych o nieruchomościach, na których występują wyroby zawierające azbest.

2) Edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów bezpiecznego ich usuwania oraz unieszkodliwiania

W ramach edukacji mieszkańców na stronie internetowej gminy utworzona zostanie „zakładka tematyczna”, w której bieżąco prezentowane będą :

- akty prawne dotyczące obowiązków postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz regulujących sposób bezpiecznego ich usuwania i unieszkodliwiania,
- informacje o zagrożeniu, jakie niesie za sobą azbest,
- informacje o kolejnych działaniach Gminy Stegna podjętych w celu likwidacji azbestu,
- wzory wniosków na dofinansowanie demontażu, odbioru i składowanie opadu,
- aktualny wykaz firm posiadających koncesje na demontaż wyrobów zawierających azbest i transport powstałych odpadów.

3) Mobilizowanie właścicieli budynków do usunięcia wyrobów zawierających azbest poprzez system pomocy edukacyjnej i finansowej

Działanie realizowane będzie poprzez :

- system edukacji w zakresie szkodliwości i utylizacji wyrobów azbestowych,
- informowanie o potencjalnych źródłach uzyskania dotacji, preferencyjnych kredytów i pożyczek na wymianę pokryć dachowych i elewacji z azbestu,
- dofinansowanie kosztów usunięcia azbestu w tym : demontażu, załadunku na terenie nieruchomości, transportu i składowania na składowisku odpadów niebezpiecznych,
- bieżąca aktualizacja informacji na stronie internetowej z przebiegu realizacji Programu,
- udzielanie wszelkich informacji mieszkańcom na temat realizacji Programu.

4) Odbiór odpadów azbestowych z nieruchomości osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych, jednostek budżetowych i zakładów budżetowych i innych

Demontaż i odbiór odpadów azbestowych z nieruchomości osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych, jednostek budżetowych i zakładów budżetowych będzie następował na wniosek (załącznik nr 3) właściciela

obiekty, jego zarządcy lub władającego. Złożone wnioski o dofinansowanie będą realizowane według kolejności wpływu do wysokości kwoty zabezpieczonej w budżecie na dany rok kalendarzowy. Wnioski przyjmowane będą od kwietnia danego roku w sekretariacie Urzędu Gminy mieszczącym się na piętrze w budynku Urzędu Gminy w Stegnie przy ul. Gdańskiej 34. Demontażem i odbiorem odpadów zawierających azbest zajmuje się koncesjonowana firma transportowa (wykaz firm stanowi załącznik nr 6). Termin demontażu i odbioru odpadów z terenu nieruchomości uzgadnia przedstawiciel firmy transportowej z właścicielem nieruchomości. Wszystkie czynności związane załadunkiem i transportem przeprowadzone zostaną zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z 14 sierpnia 1998 roku w sprawie sposobów bezpiecznego użytkowania oraz warunków usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 138, poz. 895). Odbiór odpadów zawierających azbest od właściciela oraz przekazanie na składowisko potwierdzone będzie karta przekazania odpadu (załącznik nr 4), sporządzaną w trzech egzemplarzach : jeden dla odbierającego, drugi dla właściciela odpadu, trzeci dla Gminy Stegna. Przewoźnik rozlicza się za wykonaną usługę z właścicielem nieruchomości.

5) Udzielanie pomocy finansowej osobom fizycznym, wspólnotom mieszkaniowym i innym właścicielom zasobów mieszkaniowych w usuwaniu odpadów zawierających azbest

Gmina Stegna dofinansowuje koszty :

- demontaż odpadów zawierających azbest i transport tych odpadów
- ich składowania i utylizacji.

6) Alokacja środków finansowych z budżetu Gminy na realizację Programu

Rada Gminy Stegna będzie uchwałała corocznie w budżecie gminy stosowne środki na realizację Programu.

7) Podjęcie działań w kierunku pozyskania funduszy ze źródeł zewnętrznych na realizację programu.

Gmina Stegna podejmie starania w celu pozyskania funduszy ze źródeł zewnętrznych tj. :

- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
- i innych.

W przypadku pozyskania funduszy z wyżej wymienionych źródeł kwota przeznaczona na realizację Programu ulegnie zwiększeniu, co przyspieszy proces usuwania azbestu z terenu Gminy Stegna.

8) Pomoc w poszukiwaniu źródeł finansowania na wymieniane w ramach Programu pokrycia dachowe i elewacje

Jednym z aspektów realizacji Programu jest pomoc w poszukiwaniu źródeł finansowania w postaci dotacji, kredytów i pożyczek preferencyjnych osobom fizycznym, wspólnotom mieszkaniowym, innym właścicielom zasobów mieszkaniowych i przedsiębiorcom na wymianę pokryć dachowych i elewacji zawierających azbest. Wszyscy zainteresowani poszukiwaniem źródeł finansowania będą mogli skorzystać z pomocy i informacji udzielanych przez pracowników Urzędu Gminy w Stegnie.

9) Usunięcie wyrobów zawierających azbest z obiektów oświatowych i użyteczności publicznej

Gmina Stegna usunie wyroby azbestowe z obiektów oświatowych i użyteczności publicznej oraz innych będących własnością Gminy.

10) Wymiana rur wodociągowo – kanalizacyjnych z azbestu

11) Eliminacja powstawania „dzikich” wysypisk z odpadami zawierającymi azbest

Działanie to realizowane będzie dwutorowo :

- w procesie edukacji związanej z postępowaniem z odpadami azbestowymi, systematycznie budować świadomość społeczną, co powinno wyeliminować powstawanie „dzikich” wysypisk tych odpadów,
- bieżąco przeprowadzony będzie monitoring występowania „dzikich” wysypisk z odpadami zawierającymi azbest, a w przypadku stwierdzenia ich występowania będą one likwidowane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Działanie to finansowane będzie ze środków przeznaczonych na realizację Programu w danym roku kalendarzowym.

12) Oczyszczenie terenów wiejskich innych terenów publicznych z odpadów zawierających azbest

Gmina Stegna bieżąco przeprowadzać będzie oczyszczanie terenów wiejskich i publicznych z odpadów zawierających azbest. Środki na ten cel pochodzić będą z funduszu przeznaczonego na realizację Programu w danym roku kalendarzowym.

13) Bieżący monitoring realizacji Programu i okresowe raportowanie jego realizacji władzom samorządowym oraz mieszkańcom

Elementem zarządzania Programem jest jego systematyczne monitorowanie. Wykonywać go będzie Zespół powołany do realizacji Programu.

W ramach działań monitoringowych określone zostaną zmiany ilości wyrobów zawierających azbest w gminie Stegna w kolejnych latach realizacji Programu tj.:

- ilości zutylizowanych w danym roku odpadów zawierających azbest,
- ilości wyrobów azbestowych pozostałych jeszcze do likwidacji.

Raz do roku Zespół będzie przedkładał władzom gminy i mieszkańcom raport przedstawiający wyniki realizacji Programu.

Wskaźniki monitorowania programu.

- Lp.	-Wskaźniki monitoringu	-Jednostka miary
-1	-Ilość odpadów zawierających azbest w przeliczeniu na m2 powierzchni gminy przed rozpoczęciem realizacji programu.	kg/m2/rok
-2	-Ilość odpadów zawierających azbest w przeliczeniu na m2 powierzchni gminy w kolejnych latach realizacji programu	-kg/m2/rok
-3	-Procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej przed realizacją programu.	-%
-4	-Procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej w poprzednim roku realizacji programu	-%
-5	-Nakłady poniesione na usunięcie odpadów zawierających azbest	-Nakłady poniesione na usunięcie

		odpadów zawierających azbest
-6	-Ilość dzikich wysypisk odpadów zawierających azbest	-szt.

14) Okresowa weryfikacja i aktualizacja Programu

Realizacja Programu jest procesem długofalowym w związku z czym zakłada się jego aktualizację celem dostosowania do zmieniających się warunków prawnych, finansowych i możliwości realizacyjnych.

Rozdział 6

DIAGNOZA STANU NA DZIEŃ 15 LIPCA 2007 ROKU

W grudniu 2006 roku Zespół powołany przez Wójta Gminy Stegna przeprowadził inwentaryzację azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Stegna. Protokół zespołu stanowi załącznik nr 1 do niniejszego Programu i prezentuje skalę zjawiska w gminie i skalę zagrożenia dla jej mieszkańców. W wyniku przeprowadzonych badań inwentaryzacyjnych stwierdzono:

- 696 budynków mieszkalnych i gospodarczych będących własnością osób fizycznych, na których zamontowane zostały wyroby zawierające azbest o łącznej powierzchni 174 965m²;
- 17 obiektów użyteczności publicznej (ośrodki wczasowe) z elewacjami z płyt zawierających azbest o łącznej powierzchni 6 240m²;
- 10 budynków będących w posiadaniu gminy (komunalnych) z pokryciem dachowym zawierającym azbest o powierzchni 3 050m²;
- 8 zakładów rolnych na których terenie zamontowane są wyroby zawierające azbest o powierzchni 28 840m²;
- 46 km azbestowych instalacji użytkowanych przez podmioty gospodarcze.

Wyroby azbestowe w Gminie Stegna to głównie eternit falisty i płaski pokrywający dachy budynków mieszkalnych, inwentarskich, gospodarczych, garaży, obiektów przemysłowych (stan na 15.07.2006 r.).

W grudniu 2009 r. Zespół przeprowadził aktualizację ilości azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Stegna. Protokół aktualizacyjny (stan na 31 grudnia 2009 r.) stanowi załącznik nr 1a do niniejszego Programu. Po aktualizacji stwierdzono:

- 689 budynki mieszkalne i gospodarcze, będące własnościami osób fizycznych, na których zamontowane zostały wyroby zawierające azbest o łącznej powierzchni 172 775 m²
- 14 obiektów użyteczności publicznej (ośrodki wczasowe) z elewacjami i dachami z płyt zawierających azbest o łącznej powierzchni 7 810 m²
- 5 budynków będących w posiadaniu gminy (komunalnych) z pokryciem dachowym zawierającym azbest o powierzchni 1 550 m²
- 6 byłych zakładów rolnych, na których terenie zamontowane są wyroby zawierające azbest o powierzchni 26 640 m²
- 42,4 km instalacji azbestowych użytkowanych przez podmioty gospodarcze (CWŹ)

Rozdział 7

**HARMONOGRAM REALIZACJI „PROGRAMU USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW
ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY STEGNA NA LATA 2010-2030”**

Lp.	Działanie	Termin realizacji
1.	Działalność informacyjno-popularyzacyjna w mediach (lokalna prasa, ulotki, strona internetowa gminy)	przez cały okres realizacji programu
2.	Aktualizacja bazy danych dotyczącej podmiotów i ilości azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Stegna	przez cały okres realizacji programu
3.	Demontaż i odbiór odpadów zawierających azbest z nieruchomości osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych, jednostek budżetowych, zakładowych i innych Usunięcie wyrobów azbestowych z obiektów użyteczności publicznej oraz wymiana rur wodociągowo-kanalizacyjnych	Założenie i prowadzenie rejestru wniosków i ich realizacja zgodnie z zachowaniem kolejności złożenia Pozyskiwanie funduszy na realizację Programu demontaż, transport i utylizacja odpadów zawierających azbest
		W okresie 2010-2030
4.	Monitorowanie realizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Stegna	Co 2 lata
5.	Przedstawienie Radzie Gminy sprawozdania z przebiegu realizacji Programu	Raz w roku

Rozdział 8

FINANSOWE ASPEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Program zakłada, że usuwanie wyrobów azbestowych zawierających azbest odbywać się będzie ze wsparciem finansowym ze środków publicznych – budżetu Gminy. Wysokość udziału tych środków zależna jest od możliwości finansowych w danym roku budżetowych oraz ilości składanych wniosków i corocznie będzie określana w budżecie gminy. Wsparcie może dotyczyć pokrycia części kosztów demontażu, zabezpieczenia, transportu i unieszkodliwienia powyższych wyrobów. Szczegółowe warunki i procedury pomocy finansowej dla właścicieli budynków oraz ich zarządców podejmujących się usunięcia i unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest zostaną określone Zarządzeniem Wójta Gminy Stegna w sprawie przyjęcia regulaminu finansowania zadania pod nazwą: „Bezpieczne usuwanie eternitowych pokryć dachowych w Gminie Stegna”. Na terenie gminy na dzień 31 grudnia 2009 r. zinwentaryzowano 208 775 m² pokryć dachowych zawierających azbest. Przy założeniu, że realizacja Programu będzie trwała 20 lat – średnio rocznie powinno się usuwać ok. 10 480 m² pokryć. Nie uwzględnia się tu wydobywania rurociągów z rur cementowo – azbestowych, które sukcesywnie będą wymieniane przez eksploatatora sieci tj. Centralny Wodociąg Żuławski w Nowym Dworze Gdańskim. Przyjmując, że średni koszt demontażu, transportu i utylizacji płyt falistych (eternitu) na terenie powiatu nowodworskiego wynosi ok. 30zł/ m² (informacje o cenach na rok 2010) łączny koszt ich usunięcia wynosi 6 263 250 zł. Rocznie, przez okres 20 lat, należałoby zabezpieczyć na ten cel fundusze w wys. ok. 313 tys. złotych. Rozważać można następujące warianty dofinansowania przy założeniu, że corocznie na ten cel będzie można zabezpieczyć w budżecie gminy środki w wysokości 20 tys. zł – 30 tys. zł. Warianty obejmowałyby dofinansowanie tylko osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych. Koszt usunięcia 100 m² pokrycia dachu wraz z transportem i jego utylizacją wynosi 3 tys. zł.

Rozdział 9

PODSUMOWANIE

Pomimo wprowadzenia zakazu stosowania azbestu w nowych budynkach i technologiach będzie on elementem struktury wielu obiektów jako materiał wbudowany jeszcze przez kilkadziesiąt lat. Usuwaniu wyrobów zawierających azbest w ostatnich latach stanowi priorytet w walce z odpadami niebezpiecznymi ze względu na zagrożenia zdrowia ludzi i ochrony środowiska. Okres usunięcia wyrobów azbestowych na terytorium Polski określono na lata 2003 – 2032. Jednocześnie należy pamiętać, że nie jest szkodliwa sama obecność w budynku materiałów zawierających azbest. Niebezpieczeństwo pojawia się w wyniku nieprawidłowego obchodzenia się z tymi elementami, na skutek czego mogą one stać się niebezpieczne będąc źródłem emisji włókien azbestowych do powietrza. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Stegna na lata 2010 – 2030 wskazuje w celach i zadaniach dla gminy Stegna priorytet dotyczący bezpiecznego usunięcia i unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest. Opracowanie programu usuwania azbestu stanowi jedno z zadań samorządu gminnego określonych w „Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjętym przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 maja 2002 r. Bardzo ważne jest zastosowanie się właścicieli i zarządców obiektów budowlanych do obowiązku prowadzenia okresowych kontroli i oceny stanu technicznego wyrobów zawierających azbest oraz przekazywania właściwym jednostkom danych o ilości, stanie i miejscu występowania azbestu. Pozwoli to na uzyskanie pełnej wiedzy na ten temat i podejmowaniem przez jednostki samorządowe skutecznych działań mających na celu pomoc właścicielom obiektów w usuwaniu i unieszkodliwianiu azbestu. Istotna jest również świadomość przedsiębiorców wykonujących prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Wykonywanie tych pracy wyłącznie przez wyspecjalizowane i uprawnione w tym zakresie firmy, pozwoli wyeliminować zagrożenie wynikające z nieprawidłowego ich prowadzenia. Z tego względu jednym z głównych celów niniejszego programu jest przybliżenie jak najszerszym kręgom społeczeństwa problematyki bezpiecznej eksploatacji i usuwania wyrobów zawierających azbest. Zaproponowana przez Gminę forma dofinansowania dla właścicieli obiektów i urzędów zawierających azbest, stawia jako warunek pomocy, spełnienie wszystkich wymogów formalnych dotyczących informowania o tych wyrobach oraz prowadzenie prac przy usuwaniu azbestu. Upowszechnienie programu będzie skutkowało podnoszeniem świadomości społeczności lokalnej w zakresie zagrożeń związanych z eksploatacją, usuwaniem azbestu.

Protokół z aktualizacji przeprowadzonej inwentaryzacji azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Stegna. W miesiącu styczniu 2010 r. Zespół d/s inwentaryzacji azbestu i wyrobów zawierających azbest w składzie: 1. Tadeusz Sitko – inspektor ds. rolnictwa, leśnictwa i ochrony środowiska 2. Joanna Swajda-Szewczyk - inspektor ds. rolnictwa, leśnictwa i ochrony środowiska 3. Zbigniew Sowa – inspektor ds. gospodarki nieruchomościami dokonał aktualizacji ilości azbestu występującego na terenie gminy Stegna. Aktualizacja została przeprowadzona w oparciu o dane uzyskane z wydziału Architektury i Budownictwa Starostwa Nowodworskiego, Centralnego Wodociągu Żuławskiego w Nowym Dworze Gdańskim, od sołtysów oraz dane posiadane przez Urząd Gminy. Z przeprowadzonej aktualizacji wynika, że na terenie gminy Stegna, na dzień 31 grudnia 2009 r. znajduje się 208 775 m² pokryć dachowych zawierających azbest oraz 42,4 km rur cementowo – azbestowych. Przyjmując średnią wagę 1 m² azbestu równą 14,3 kg i 1 km rur równą 12,3 tony otrzymano całkowitą masę wyrobów zawierających azbest w ilości 3 508 ton. Zespół stwierdza, że w ostatnim okresie temat szkodliwości i możliwości usunięcia azbestu wzbudził bardzo duże zainteresowanie w społeczeństwie. W szczególności dotyczyło ono możliwości dofinansowania oraz kredytów preferencyjnych na jego wymianę na nowe, bezpieczne pokrycia dachowe. Na tym protokół zakończono i podpisano 1..... 2.....
3..... Stegna, dnia 7 stycznia 2010 r.

**ZAŁĄCZNIK DO UCHWAŁY NRXXXV/346/10 RADY GMINY W STEGNIE Z DNIA 22 STYCZNIA
2010 R.**

1. Wprowadzenie.....	3
2. Cel i zadania programu.....	4
3. . Szkodliwość azbestu.....	5
4. Postępowanie z odpadami zawierającymi azbest.....	5
5. Założenia Programu	6
6. Diagnostyka stanu na dzień 31 grudnia 2009r.....	10
7. Harmonogram realizacji „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stegna na lata 2010-2030”	14
8. Finansowe aspekty realizacji programu	14
9. Podsumowanie	15

**PROTOKÓŁ Z PRZEPROWADZONEJ INWENTARYZACJI AZBESTU I WYROBÓW
ZAWIERAJĄCYCH AZBEST NA TERENIE GMINY STEGNA**

W związku z przystąpieniem Gminy Stegna do „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjętego przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej 14 maja 2002 r. Zespół ds. inwentaryzacji azbestu i wyrobów zawierających azbest w składzie:

- Tadeusz Sitko – insp. ds. ochrony środowiska
- Zbigniew Pazdykiewicz – insp. ds. budownictwa
- przy udziale sołtysów

w miesiącu maju i czerwcu 2007 r., przeprowadził inwentaryzację ilości jednorodzinnych budynków mieszkalnych, zabudowań gospodarczych, budynków wielorodzinnych, obiektów przemysłowych, obiektów oświatowych i ilości występujących na nich wyrobów zawierających azbest. Określenie ilości azbestu jest niezbędne dla opracowania Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stegna oraz czasu jego realizacji. Program ten będzie podstawą dla pozyskiwania przez Gminę Stegna funduszy ze źródeł zewnętrznych na demontaż, transport i utylizację odpadów zawierających azbest. Zespół odwiedził i zinwentaryzował 696 budynków mieszkalnych na terenie gminy, na których w trakcie inspekcji i wizytacji poszczególnych wsi i osiedli stwierdzono zastosowanie wyrobów zawierających azbest. Tam gdzie było to możliwe, z właścicielem bądź mieszkańcem od razu została przeprowadzona rozmowa na temat podejmowanych przez Gminę działań na rzecz usunięcia azbestu i wyrobów go zawierających oraz jego szkodliwości. W ramach podjętych działań Zespół opracował i umieścił na stronie internetowej Gminy informacje o prowadzonej inwentaryzacji, szkodliwości azbestu oraz o opracowywaniu Programu jego usuwania z terenu Gminy Stegna. W toku prac nad inwentaryzacją Zespół stwierdził, iż wyroby azbestowe na terenie Gminy Stegna to głównie eternit falisty pokrywający dachy budynków mieszkalnych, inwentarskich, gospodarczych, garaży, obiektów przemysłowych. Zespół pozyskał informacje o ilości instalacji zawierającej azbest z Działu Technicznego Centralnego Wodociągu Żuławskiego. W toku badań stwierdzono, iż właścicielami około 20% zinwentaryzowanych obiektów mieszkalnych są osoby starsze, których jedynym źródłem dochodu są renty, emerytury. Osoby te w trakcie rozmowy informowały o braku jakichkolwiek możliwości finansowych na zmianę pokrycia dachowego, co jest poważnym problemem i będzie barierą w realizacji Programu usuwania azbestu z terenu Gminy. Całkowita ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest to 213095 m² i 46 km rur wodociągowych. Przyjmując średnią wagę 1m² azbestu równą 14,3 kg i 1 km rury równą 12,3 tony otrzymamy całkowitą masę odpadów zawierających azbest na terenie Gminy Stegna w ilości 3656 Mg. Generalnie Zespół po przeprowadzeniu wizytacji i rozmów z mieszkańcami stwierdza, iż temat azbestu wzbudził duże zainteresowanie wśród mieszkańców, w szczególności możliwość pozyskania funduszy na jego usunięcie.

Stegna, 15.06.2007 r.

Podpisy:

Tadeusz Sitko

Zbigniew Pazdykiewicz

Załącznik nr 2
do Uchwały Nr XXXV/346/10
Rady Gminy Stegna
z dnia 22 stycznia 2010 r.
Zalacznik2.docx

INWENTARYZACJA AZBESTU NA TERENIE GMINY STEGNA

Załącznik nr 3
do Uchwały Nr XXXV/346/10
Rady Gminy Stegna
z dnia 22 stycznia 2010 r.
Zalacznik3.doc

INWENTARYZACJA AZBESTU NA TERENIE GMINY STEGNA

Załącznik nr 4
do Uchwały Nr XXXV/346/10
Rady Gminy Stegna
z dnia 22 stycznia 2010 r.
Zalacznik4.doc

tabela1

Załącznik nr 5
do Uchwały Nr XXXV/346/10
Rady Gminy Stegna
z dnia 22 stycznia 2010 r.
Zalacznik5.doc

azbest inwentaryzacja tab 2

Załącznik nr 6
do Uchwały Nr XXXV/346/10
Rady Gminy Stegna
z dnia 22 stycznia 2010 r.
Zalacznik6.docx

Urząd Gminy

Załącznik nr 7

do Uchwały Nr XXXV/346/10
Rady Gminy Stegna
z dnia 22 stycznia 2010 r.
Zalacznik7.docx

WNIOSEK

Załącznik nr 8

do Uchwały Nr XXXV/346/10
Rady Gminy Stegna
z dnia 22 stycznia 2010 r.
Zalacznik8.pdf

Urzd Gminy Stegna 20100128 143729

Załącznik nr 9

do Uchwały Nr XXXV/346/10
Rady Gminy Stegna
z dnia 22 stycznia 2010 r.
Zalacznik9.pdf

Urzd Gminy Stegna 20100128 143758

Załącznik nr 10

do Uchwały Nr XXXV/346/10
Rady Gminy Stegna
z dnia 22 stycznia 2010 r.
Zalacznik10.pdf

Urzd Gminy Stegna 20100128 143843

Załącznik nr 11

do Uchwały Nr XXXV/346/10
Rady Gminy Stegna
z dnia 22 stycznia 2010 r.
Zalacznik11.pdf

Urzd Gminy Stegna 20100128 143951